**Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw**

## 1110004 Metaalverwerkingsondernemingen – Oost-Vlaanderen

**Ecocheques, Maaltijdcheques, Hospitalisatieverzekering, Aanvullend pensioen 2**
Collectieve arbeidsovereenkomst van 18 mei 2009 (94.402), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610) ... 2
Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610) ... 6
**Ploegenpremies ... 9**
Collectieve arbeidsovereenkomst van 25 november 2008 (90.438) ... 9
**Vervoerskosten ... 12**
Collectieve arbeidsovereenkomst van 23 juni 2009 (95.202) ... 12
Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011(108.610) ... 18
**Overuren ... 20**
Collectieve arbeidsovereenkomst van 19 juni 1995 (38.686), laatst verlengd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610) ... 20
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 mei 1997 (44.221), gewijzigd en verlengd door de collectieve arbeidsovereenkomsten van 19 april 1999 (50.669) en 11 juli 2011 (108.610) ... 21
Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2007 (87.020) ... 23
Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610) ... 27
**Aanvullend vakantiegeld ... 28**
Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (105.521) ... 28
**Eindejaarspremie ... 34**
Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 mei 1971 (634) ... 34
Collectieve arbeidsovereenkomst van 6 december 2000 (56.202), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 juli 2002 (64.364) ... 36
**Aanvullend pensioen ... 41**
Collectieve arbeidsovereenkomst van 20 november 2006 (85.749) ... 41
Collectieve arbeidsovereenkomst van 21 december 2009 (98.661) ... 41
Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (105.521) ... 41
Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610) ... 41

**Ecocheques, Maaltijdcheques, Hospitalisatieverzekering, Aanvullend pensioen**
(keuzemenu voor de onderneming)
*(zie voor Aanvullend pensioen ook de desbetreffende rubriek verder in deze fiche)*

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 18 mei 2009 (94.402), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610)**

Nationaal akkoord 2009 – 2010

HOOFDSTUK I. *Inleiding*

Artikel 1. Toepassingsgebied
Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

Onder "werklieden" wordt verstaan : de mannelijke en vrouwelijke arbeiders.

HOOFDSTUK II. *Inkomenszekerheid*

Art. 5. Koopkracht

Afdeling 1. Sectoraal systeem ecocheques

In uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 betreffende de ecocheques, gesloten in de Nationale Arbeidsraad van 20 februari 2009, worden de ecocheques toegekend op basis van de onderstaande modaliteiten :

§ 1. Toekenning

Op 1 oktober 2009 wordt aan alle voltijds tewerkgestelde arbeiders ecocheques overhandigd ter waarde van in het totaal 125 EUR. De referteperiode begint op 1 april 2009 en eindigt op 30 september 2009.

Vanaf 1 oktober 2010 wordt jaarlijks aan alle voltijds tewerkgestelde arbeiders ecocheques overhandigd ter waarde van in het totaal 250 EUR. De referteperiode begint op 1 oktober van het voorgaande jaar en eindigt op 30 september van het lopende jaar.
De maximale nominale waarde van de ecocheque bedraagt 10 EUR per eco-cheque.

§ 2. Prestaties en gelijkstellingen

In de referteperiode wordt rekening gehouden met :

- alle effectief gepresteerde dagen;
- alle dagen die gelijkgesteld zijn op basis van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 98 houdende de ecocheques;
- alle dagen van tijdelijke werkloosheid, onder dagen van tijdelijke werkloosheid wordt ook begrepen de dagen gedekt door uitkeringen voor "jeugdvakantie" en "seniorvakantie", conform de statuten van het fonds voor bestaanszekerheid van 9 juli 2007 (artikel 19nonies en artikel 19decies);
- alle dagen gedekt door een gewaarborgd loon;
- alle dagen afwezigheid ten gevolge van een arbeidsongeval;
- voor een periode beperkt tot in het totaal maximum 3 maanden bovenop de periode gedekt door het gewaarborgd loon, tijdens de referteperiode, alle dagen van afwezigheid ten gevolge van een ziekte en een ongeval van gemeen recht, voor zover er in de referteperiode minstens 1 dag gewaarborgd loon voor deze ziekte of dit ongeval van gemeen recht werd betaald. Loopt dezelfde ziekte of hetzelfde ongeval van gemeen recht ononderbroken door in een volgende referteperiode, dan wordt de resterende periode van maximum 3 maanden uitgeput.
- *alle dagen ziekte tijdens een periode van tijdelijke werkloosheid gedurende maximum 3 opeenvolgende maanden.*
(*Gelijkstelling wordt toegevoegd door art.26 van CAO 108.610 van 11 juli 2011 van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2012).*

§ 3. Anciënniteitsvoorwaarde

Het recht op de ecocheque ontstaat pas na het verstrijken van de proefperiode van maximaal 2 weken.

§ 4. Pro rata toekenning

- Voor de arbeiders die deeltijds tewerkgesteld zijn, wordt het bedrag van respectievelijk 125 EUR en 250 EUR aangepast in functie van de tewerkstellingsbreuk. Deze tewerkstellingsbreuk is de verhouding tussen de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van de betrokken arbeider en de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van een voltijdse arbeider;
- Voor arbeiders die niet gedurende de ganse respectievelijke referteperiodes door een arbeidsovereenkomst verbonden zijn, wordt het bedrag van respectievelijk 125 EUR en 250 EUR pro rata de periode van hun tewerkstelling toegekend.

§ 5. Uitzendkrachten

Met betrekking tot de uitzendkrachten geldt deze mutatis mutandis conform artikel 10 van de wet van 24 juli 1987 inzake tijdelijke arbeid, uitzendarbeid en terbeschikkingstelling van werknemers aan werkgevers ten volle met betrekking tot het voordeel van de sectorale ecocheque.

Afdeling 2. Invulling op ondernemingsniveau

§ 1. Principe

Op ondernemingsniveau kan voor een andere equivalente invulling van de koopkracht gekozen worden in plaats van de toekenning van ecocheques.

§ 2. Modaliteiten

- Voor deze equivalente invulling kan uitsluitend gekozen worden uit de volgende 3 mogelijkheden :

1. Verhoging van de bestaande regeling maaltijdcheques met 1 EUR per dag vanaf 1 juli 2009;
2. Invoering of verbetering van een bestaande polis collectieve hospitalisatieverzekering ter waarde van 125 EUR voor 2009 en 250 EUR voor 2010, alle kosten en werkgeverslasten inbegrepen;
3. Invoering of verbetering van een bestaand aanvullend pensioenplan op ondernemingsvlak ter waarde van 125 EUR voor 2009 en 250 EUR voor 2010, alle kosten en werkgeverslasten inbegrepen.

- De keuze uit bovenstaande mogelijkheden moet op ondernemingsvlak gemaakt worden en vervat zijn in een collectieve arbeidsovereenkomst op bedrijfsniveau tegen uiterlijk 30 juni 2009.

- Enkel voor de verhoging van de bestaande regeling maaltijdcheques kan er, indien er geen syndicale delegatie is, gebruik gemaakt worden van de wettelijke mogelijkheid van individuele akkoorden, op voorwaarde dat hiervan ter informatie een melding gebeurt aan de voorzitter van de bevoegde Gewestelijke Paritaire Sectie voor 30 juni 2009. Deze informeert op zijn beurt de sociale partners van de bevoegde Gewestelijke Paritaire Sectie.

§ 3. Terugvalpositie

Indien er vóór 30 juni 2009 geen equivalente invulling gebeurd is volgens de bovenstaande modaliteiten, worden de ecocheques toegekend conform de bepalingen van afdeling 1.

Afdeling 3. Recurrentie

Elke vorm van invulling van de koopkracht (hetzij via ecocheques, hetzij via maaltijdcheques, hospitalisatieverzekering of een aanvullend pensioenplan) geldt voor onbepaalde duur. De waarde van de koopkracht bedraagt 250 EUR vanaf 2011.

Voor de hospitalisatieverzekering en het aanvullend pensioenplan zijn hierin alle kosten en werkgeverslasten inbegrepen.

Na de interprofessionele evaluatie van het netto voordeel in uitvoering van het interprofessioneel akkoord 2009-2010 en de eventuele beslissingen over de wijzigingen, wordt een paritaire evaluatie voorzien van de sectorale invulling van de koopkracht.

Afdeling 4. Uitzonderingen

§ 1. De in deze collectieve arbeidsovereenkomst overeengekomen bepalingen inzake de koopkracht zijn niet van toepassing op de ondernemingen die zich in de onmogelijkheid bevinden deze voordelen toe te kennen. De Gewestelijke Paritaire Secties zijn belast met de bepaling van de ondernemingen die zich volledig of gedeeltelijk in deze toestand bevinden. Zij dienen daarbij rekening te houden met duidelijk aanwijsbare feiten en de toestand van de onderneming.

Ondernemingen in herstructurering kunnen via onderhandelingen de bepalingen inzake koopkracht anders aanwenden.

§ 2. De in deze collectieve arbeidsovereenkomst overeengekomen bepalingen inzake koopkracht zijn evenmin van toepassing op ondernemingen die gedekt zijn door een sociaal programma-akkoord voor de jaren 2009 en 2010.

De Gewestelijke Paritaire Secties zijn bevoegd om de eventuele toepassingsmoeilijkheden te regelen.

§ 3. De ondernemingen die op hun niveau reeds een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten hebben die voorziet in loonsverhogingen en/of andere voordelen en waarvoor in de collectieve arbeidsovereenkomst uitdrukkelijk overeengekomen werd dat deze geïmputeerd zouden worden op de bepalingen inzake koopkracht (afdelingen 1 en 2 van dit artikel) of dat de financiering ervan zou gebeuren via een vermindering van de totale kost van het nationaal akkoord, worden vrijgesteld van de toepassing van de bepalingen inzake de koopkracht equivalent aan de waarde voorzien in de ondernemingsovereenkomst.

Afdeling 5. Modalisering

De ondernemingen kunnen in het geval van herstructurering of indien de arbeidsorganisatie kan versoepeld worden, via een collectieve arbeidsovereenkomst de tewerkstelling bevorderen door onder meer collectieve arbeidsduurvermindering toe te passen. Ze kunnen hiervoor gebruik maken van de bestaande wettelijke en decretale aanmoedigingspremies en de omzetting van de voorziene koopkracht.

## HOOFDSTUK XII. *Duur*

Art. 25. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 2009 tot 31 december 2010, behoudens waar anders vermeld en met uitzondering van de bepalingen vermeld in volgende artikels : artikel 5, artikel 10, artikel 11, artikel 15, artikel 16, artikel 17, artikel 20, artikel 22 en artikel 23, die gesloten worden voor onbepaalde duur.

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610)**

Nationaal akkoord 2011 – 2012

## HOOFDSTUK I. - *Inleiding*

### Artikel 1. - Toepassingsgebied

Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen welke ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

Onder werklieden wordt verstaan de mannelijke en vrouwelijke arbeiders.

## HOOFDSTUK II. - *Voorwerp*

Art. 2.
Deze CAO wordt neergelegd op de Griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 7 november 1969 tot vaststelling van de modaliteiten van neerlegging van de CAOen. Ondertekenende partijen vragen dat onderhavige CAO zo vlug mogelijk bij koninklijk besluit algemeen verbindend wordt verklaard.

Art. 3.
Deze CAO wordt gesloten in uitvoering van

- het koninklijk besluit van 28 maart 2011 tot uitvoering van artikel 7, §1 van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot de preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen (Belgisch Staatsblad van 1 april 2011);
- de wet van 12 april 2011 houdende aanpassing van de wet van 1 februari 2011 houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord, en tot uitvoering van het compromis van de Regering met betrekking tot het ontwerp van interprofessioneel akkoord (Belgisch Staatsblad van 28 april 2011).

## HOOFDSTUK III. - *Inkomenszekerheid*

### Art. 4. - Koopkracht

Afdeling 2. — Alternatieve besteding ecocheques

§ 1. Principe

Het sectoraal systeem ecocheques wordt geregeld in artikel 5, afdeling 1 van de CAO houdende het nationaal akkoord 2009-2010 van 18 mei 2009, geregistreerd onder het nummer 94402/C0/111.

Op ondernemingsvlak kan gekozen worden voor een alternatieve en equivalente besteding van onbepaalde duur van de ecocheques die conform bovenstaand sectoraal systeem toegekend worden.

§ 2. Modaliteiten voor bedrijven met een syndicale delegatie

- De alternatieve besteding gebeurt op basis van een bedrag van € 250 (kosten en werkgeverslasten inbegrepen met uitzondering van de administratieve kosten).
- De alternatieve besteding is enkel mogelijk vanaf 1 oktober 2011 voor de ecocheques die vanaf 2012 (met referteperiode van 1 oktober 2011 tot en met 30 september 2012) worden toegekend. De ecocheques die in 2011 worden toegekend (met referteperiode 1 oktober 2010 tot 30 september 2011) blijven behouden.
- Indien gekozen wordt voor de omzetting van de € 250 in brutoloon, komt het bedrag van €250 overeen met een verhoging van € 0,0875 per uur. De herbrutering is enkel mogelijk vanaf 1 oktober 2011 voor de ecocheques die in oktober 2012 (referteperiode 1 oktober 2011 tot 30 september 2012) worden toegekend. De ecocheques die in oktober 2011 worden toegekend (referteperiode 1 oktober 2010 tot 30 september 2011) blijven behouden.
- De onderhandelingen moeten ten laatste op 31 oktober 2011 leiden tot een CAO inzake de alternatieve besteding.

§ 3. Modaliteiten voor bedrijven zonder een syndicale delegatie
- De alternatieve besteding gebeurt op basis van een bedrag van € 250 (kosten en werkgeverslasten inbegrepen, met uitzondering van de administratieve kosten).
- Voor de alternatieve besteding kan uitsluitend gekozen worden uit de volgende 3 mogelijkheden (keuzemenu):

- Invoering of verbetering van een bestaande polis collectieve hospitalisatieverzekering;
- Invoering of verbetering van een bestaand aanvullend pensioenplan op ondernemingsvlak;
- Een omzetting van het bedrag van € 250 in brutoloon a rato van een verhoging van de effectieve uurlonen met € 0,0875 in een 38-uren werkweek.

- Zowel de omzetting in brutoloon als de twee andere alternatieve bestedingen van de ecocheques zijn enkel mogelijk vanaf 1 oktober 2011 voor de ecocheques die vanaf 2012 (referteperiode van 1 oktober 2011 tot en met 30 september 2012) worden toegekend. De ecocheques die in 2011 worden toegekend (referteperiode 1 oktober 2010 tot 30 september 2011) blijven behouden.
- De toetreding tot het bovengenoemd keuzemenu gebeurt door de werkgever door middel van een toetredingsakte die uiterlijk tegen 31 oktober 2011 via een aangetekend schrijven wordt overgemaakt aan de voorzitter van het nationaal paritair comité.

De voorzitter brengt op zijn beurt de sociale partners hiervan op de hoogte. Een model van toetredingsakte zal door de sociale partners ter beschikking gesteld worden.

§ 4. Terugvalpositie

De bepalingen van artikel 5, Afdeling 1. van de CAO houdende het nationaal akkoord 2009-2010 van 18 mei 2009, blijven onverkort van kracht in geval van:

- het ontbreken van een akkoord inzake de alternatieve besteding van de ecocheques voor 31 oktober 2011, conform §2;
- het ontbreken van een toetredingsakte conform §3 voor 31 oktober 2011 voor ondernemingen zonder syndicale delegatie.

Afdeling 4. – Recurrentie

Elke vorm van invulling van de koopkracht voorzien in dit artikel geldt voor onbepaalde duur.

## HOOFDSTUK XII. - *Duur*

Art. 28.
Deze CAO wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 2011 tot 31 december 2012, behoudens waar anders vermeld en met uitzondering van de bepalingen vermeld in volgende artikels: artikel 4, artikel 5, artikel 7, artikel 10, artikel 17, artikel 24 en artikel 25 gesloten worden voor onbepaalde duur.

# Ploegenpremies

## Collectieve arbeidsovereenkomst van 25 november 2008 (90.438)

### HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en de arbeiders die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw gevestigd in Oost-Vlaanderen.

Zij is niet van toepassing op de ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "arbeiders" verstaan : de arbeiders en arbeidsters.

### HOOFDSTUK II. *Doel*

Art. 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft als doel een conventioneel minimum loonsupplement voor arbeid in opeenvolgende ploegen vast te leggen en neemt de volledige inhoud over van de conventie van 16 november 1954 inzake "arbeid in opeenvolgende ploegen - loonsupplement", van het gewestelijk paritair comité der Vlaanderen, bekrachtigd door het Nationaal Paritair Comité Metaalbouw van 17 maart 1955, waardoor deze conventie ophoudt te bestaan.

### HOOFDSTUK III. *Bepaling*

Art. 3. De arbeid gebeurt in opeenvolgende ploegen wanneer 2 of 3 ploegen arbeiders elkaar in de loop van dezelfde dag afwisselen, na de normale duur van arbeid verricht te hebben, op hetzelfde werk of op dezelfde machines.

### HOOFDSTUK IV. *Loonsupplement voor arbeid in opeenvolgende ploegen*

Art. 4. Het loonsupplement voor de dagploegen moet minimum 10 pct. bereiken, voor de nachtploeg minimum 20 pct.. Er wordt overeengekomen dat het loon uitbetaald voor de rusttijd moet beschouwd worden als deel uitmakend van voormelde percentages.

Voorbeeld 1 :

Dubbele ploeg - voor 8 uren aanwezigheid is er slechts 7 uur 30 minuten gepresteerde arbeid en twee keer 15 minuten vergoede rustpauze :

Een arbeider verdient 12,50000 EUR per uur op 1 april 2008 (uitgedrukt in de 38-urenweek).

7u 30 minuten gepresteerde arbeid = 7u 30 minuten x 12,5000 EUR = 93,7500 EUR

2 x 15 minuten betaalde rustpauze = 30 minuten x 12,5000 EUR = 6,2500 EUR

Totaal : 100,0000 EUR.

Het supplement voor werk in dubbele ploeg moet dus minsten 10 pct. van 100,0000 EUR bedragen, hetzij 10,0000 EUR, waarin zijn begrepen de 6,2500 EUR reeds betaald voor de 2 keer 15 minuten rust.

Het werkelijk supplement zal dus in ons voorbeeld 10,0000 EUR - 6,2500 EUR = 3,7500 EUR bedragen.

Voorbeeld 2 :

Een onderneming geeft 20 minuten betaalde rustpauze, met hetzelfde uurloon als hiervoor :

7u 40 minuten gepresteerde arbeid = 7 uur 40 minuten x 12,5000 EUR = 95,8375 EUR

20 minuten betaalde rustpauze = 20 minuten x 12,5000 EUR = 4,1625 EUR

Totaal : 100,0000 EUR;

10 pct.; OP 100,0000 EUR = 10,0000 EUR verminderd met 4,1625 EUR, hetzij 5,8375 EUR;

De ondernemingen gevestigd in het Land Van Waas (= de gemeenten Beveren, Kruibeke, Lokeren, Sint-Gillis-Waas, Sint-Niklaas, Stekene, Temse), die gemiddeld over de morgen- en de middagploeg 10 pct. ploegentoeslag betalen, voldoen eveneens aan de bepalingen van deze collectieve arbeidsovereenkomst onafgezien van het feit of de ploegen al dan niet roterend zijn en onafgezien van het aantal arbeiders dat in de verschillende ploegen werkzaam is.

## HOOFDSTUK V. *Verschuiving van uurrooster*

Art. 5. Het feit dat voor een ploeg arbeiders het uurrooster verschoven is ten opzichte van het normale uurrooster van de onderneming, geeft geen conventioneel recht op het loonsupplement voor arbeid in opeenvolgende ploegen.

Indien evenwel de verschuiving van uurrooster voor gevolg heeft dat een deel van de arbeidstijd buiten de normale arbeidstijd valt, dit wil zeggen buiten de uren door de arbeidswet beschouwd als normaal, met andere woorden de arbeidstijd de termijn van 6 uur 's morgens tot 20 uur 's avonds in de een of opeenvolgende ploegen wordt toegepast.

Er is een uitzondering op deze afwijking wanneer dergelijke verschuiving van uurrooster uitdrukkelijk door de arbeiders werd aangevraagd.

## HOOFDSTUK VI. *Slotbepalingen*

Art. 6. Ondernemingsgewoonten, ondernemingsovereenkomsten en/of ondernemings-collectieve arbeidsovereenkomsten die in een gunstigere regeling voorzien dan de bepalingen van deze collectieve arbeidsovereenkomst, blijven van toepassing.

Art. 7. Deze collectieve arbeidsovereenkomst gaat in op 1 januari 2009.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is gesloten voor onbepaalde duur, doch elk der partijen kan er een einde aan stellen, mits een vooropzeg van drie maanden in acht te nemen, per aangetekende brief te richten aan de andere partij en aan de voorzitter van het Nationaal Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw.

# Vervoerskosten

## Collectieve arbeidsovereenkomst van 23 juni 2009 (95.202)

### HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

Art. 2. Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "arbeiders" verstaan : de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

Art. 3. De bepalingen van deze overeenkomst zijn alleen toepasselijk indien de werkelijke heen en terug opgetelde afstanden tenminste 1 kilometer bedragen.

### HOOFDSTUK II. *Gemeenschappelijk openbaar vervoer*

Afdeling 1. Vervoer per spoor

Art. 4. Wanneer de arbeider zich naar het werk verplaatst met de trein, heeft hij recht op een vergoeding conform artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 19octies betreffende de financiële bijdrage van de werkgevers in de prijs van het vervoer van de werknemers, gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 20 februari 2009.

Afdeling 2. Ander gemeenschappelijk openbaar vervoer

Art. 5. Wanneer de arbeider zich naar het werk verplaatst met een ander gemeenschappelijk openbaar vervoer, georganiseerd door de regionale vervoermaatschappijen, heeft hij recht op dezelfde vergoeding zoals bepaald in artikel 4 van onderhavige overeenkomst.

Wanneer het een eenheidsprijs betreft, ongeacht de afstand, wordt de bijdrage van de werkgever forfaitair vastgesteld conform artikel 4, b van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 19octies van 20 februari 2009 betreffende de financiële bijdrage van de werkgevers in de prijs van het vervoer van de werknemers.

Art. 6. De modaliteiten van de bijdrage van de werkgevers ten gunste van de arbeiders die dit type van vervoer gebruiken, worden vastgesteld als volgt :

- De arbeider legt aan de werkgever een ondertekende verklaring voor, waarbij verzekerd wordt dat hij gewoonlijk een gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel gebruikt, georganiseerd door de regionale vervoermaatschappijen, voor de

verplaatsing van de woonplaats naar de plaats van tewerkstelling en omgekeerd en preciseert het aantal effectief afgelegde kilometers.

Hij waakt erover in de kortst mogelijke tijd alle wijzigingen in deze toestand te signaleren;

- De werkgever kan op elk ogenblik de authenticiteit van de hierboven bedoelde verklaring nagaan.

Afdeling 3. Gemengde openbare vervoermiddelen

Art. 7. Wanneer de arbeider verschillende openbare gemeenschappelijke vervoermiddelen gebruikt, heeft hij recht op dezelfde vergoeding zoals bepaald in artikel 4 van deze overeenkomst en dit voor de afstand die overeenstemt met de som van de afstanden van de verschillende vervoermiddelen.

HOOFDSTUK III. *Privévervoer*

Art. 8. Voor de werklieden die geen gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel gebruiken, wordt de bijdrage van de werkgever berekend op basis van de tabel opgenomen in bijlage aan deze collectieve arbeidsovereenkomst.

De "verplaatsing met het eigen vervoer" heeft betrekking op alle mogelijke eigen vervoermiddelen.

Art. 9. Deze tabel is gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijzen. Met ingang van het kalenderjaar 2010 vindt de indexering automatisch plaats op de 1ste februari van elk kalenderjaar. Voor de eerste maal is dit het indexcijfer van 1 januari 2009 : 111,45. Aanpassingen aan deze tabel gebeuren door het indexcijfer van de maand januari van het lopende jaar, voorafgaand aan de maand februari, te plaatsen tegenover het indexcijfer van de maand januari van het voorgaande jaar.

Art. 10. Voor de arbeider die zich, voor een gedeelte of de ganse afstand, met de fiets verplaatst wordt de tussenkomst van de werkgever bedoeld in artikel 8 en artikel 9 beschouwd als een fietsvergoeding.

De werkgever zal op vraag van de arbeider jaarlijks de nodige gegevens bevestigen die het de arbeider mogelijk maakt zijn fietsgebruik aan te tonen. Deze gegevens hebben betrekking op de in aanmerking genomen afstand tot de werkplaats, het aantal gewerkte dagen en de betaalde vergoeding.

HOOFDSTUK IV. *Betalingsmodaliteiten*

Art. 11. De bijdrage van de werkgevers in de door de arbeiders gedragen vervoerkosten wordt tenminste éénmaal per maand betaald.

Art. 12. De bijdrage van de werkgevers in de vervoerkosten per spoor wordt betaald tegen indiening van het speciaal getuigschrift voor de sociale abonnementen afgeleverd door de NMBS.

De bijdrage van de werkgevers in de kosten voor het vervoer, georganiseerd door de regionale vervoermaatschappijen, wordt betaald tegen overhandiging van het vervoerbewijs afgeleverd door deze maatschappijen.

Art. 13. De werkgever komt tussen in de kosten veroorzaakt door de andere vervoermiddelen op voorwaarde dat de arbeider het bewijs levert van de werkelijk afgelegde afstand.

Indien de arbeider dit bewijs niet kan leveren, wordt de berekening, in gemeen akkoord tussen de partijen, afzonderlijk in iedere onderneming opgemaakt, rekening houdende met de plaatselijke bijzonderheden.

De arbeider mag niet weigeren het(de) eventueel(ele) vervoerbewijs(zen) of, bij ontstentenis, een door hem ondertekende verklaring, nodig voor het vaststellen van de afgelegde afstand, aan de werkgever voor te leggen.

## HOOFDSTUK V. *Specifieke bepalingen*

Art. 14. Gunstigere bepalingen

In de gevallen waarin bij de in artikel 1 bedoelde ondernemingen verschillende en op sommige punten van deze collectieve arbeidsovereenkomst gunstiger oplossingen zouden van toepassing zijn, kunnen deze worden behouden.

Art. 15. Door de ondernemingen met financiële deelneming van de werklieden georganiseerd of door de ondernemingen voor een gedeelte van het traject uitsluitend op eigen kosten georganiseerd vervoer.

§ 1. Wanneer het vervoer van de verblijfplaats naar de onderneming georganiseerd wordt door de ondernemingen uitsluitend op eigen kosten of met de financiële deelneming van de werklieden, moet deze collectieve arbeidsovereenkomst als uitgevoerd worden beschouwd zodra de lasten van de onderneming voor dezelfde afstand afgelegd per gebruiker-werkman, de werkgeverstussenkomst in de prijs van het sociaal abonnement (treinkaart) van de NMBS bereiken of overschrijden.

Indien dit niet het geval is, zal de toepassing van het beginsel volgens hetwelk de bijdrage van de onderneming gelijk is aan de werkgeverstussenkomst in de prijs van het sociaal abonnement NMBS (treinkaart) voor dezelfde afgelegde afstand op het vlak van de onderneming paritair worden geregeld.

§ 2. Voor de berekening van de afstand afgelegd met het door de onderneming ingezette vervoermiddel, moet ermee rekening gehouden worden dat dit vervoermiddel tussen de verblijfplaats van de werkman en de plaats van de tewerkstelling in het algemeen niet de directe weg volgt.

In dit geval zal de afstand die als basis dient voor de tussenkomst van de werkgever op het vlak van de onderneming paritair worden bepaald.

§ 3. Wanneer de werkman tegelijk gebruik maakt van een door de onderneming georganiseerd vervoermiddel en van een ander vervoermiddel, zal de tussenkomst van de werkgever berekend worden op grond van de totale afgelegde afstand, evenwel met aftrek van de reeds door de werkgever gedragen kosten voor het door hem georganiseerd vervoer.

De toepassing van het beginsel volgens hetwelk de bijdrage van de werkgever gelijk is aan de werkgeverstussenkomst in de prijs van het sociaal abonnement van de NMBS (treinkaart) zal op het vlak van de onderneming paritair worden geregeld, mits § 1 behoorlijk in overweging wordt genomen en rekening houdend met het door de werkman gebruikte vervoermiddel.

## HOOFDSTUK VI. *Slotbepalingen*

### Art. 16. Vervanging van de collectieve arbeidsovereenkomsten

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt en coördineert :

1. artikel 20, § 1, 2 en 3 van hoofdstuk VII - Vervoerskosten van het nationaal akkoord 2009-2010 van 18 mei 2009 voor de sector metaal-, machine- en elektrische bouw;

2. de collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de vervoerkosten van 16 juni 1997, gesloten in het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 10 augustus 2001 (Belgisch Staatsblad van 23 november 2001), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de vervoerkosten van 19 april 1999, gesloten in het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 18 september 2001 (Belgisch Staatsblad van 30 november 2001).

### Art. 17. Duur

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2009 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw.

| Tariefafstand in km<br>Distance tarifaire en km | Tussenkomst werkgever<br>Intervention de l'employeur | |
|---|---|---|
| | per dag (5d./w)<br>journalière (5j./s) | per week<br>hebdomadaire |
| 1 | 0,276 | 1,38 |
| 2 | 0,558 | 2,79 |
| 3 | 0,836 | 4,18 |
| 4 | 0,898 | 4,49 |
| 5 | 0,996 | 4,98 |
| 6 | 1,054 | 5,27 |
| 7 | 1,096 | 5,48 |
| 8 | 1,154 | 5,77 |
| 9 | 1,226 | 6,13 |
| 10 | 1,282 | 6,41 |
| 11 | 1,352 | 6,76 |
| 12 | 1,394 | 6,97 |
| 13 | 1,470 | 7,35 |
| 14 | 1,542 | 7,71 |
| 15 | 1,604 | 8,02 |
| 16 | 1,656 | 8,28 |
| 17 | 1,718 | 8,59 |
| 18 | 1,790 | 8,95 |
| 19 | 1,852 | 9,26 |
| 20 | 1,902 | 9,51 |
| 21 | 1,958 | 9,79 |
| 22 | 2,036 | 10,18 |
| 23 | 2,104 | 10,52 |
| 24 | 2,170 | 10,85 |
| 25 | 2,220 | 11,10 |
| 26 | 2,296 | 11,48 |
| 27 | 2,362 | 11,81 |
| 28 | 2,420 | 12,10 |
| 29 | 2,462 | 12,31 |
| 30 | 2,532 | 12,66 |
| 31-33 | 2,652 | 13,26 |
| 34-36 | 2,864 | 14,32 |
| 37-39 | 3,046 | 15,23 |
| 40-42 | 3,224 | 16,12 |
| 43-45 | 3,422 | 17,11 |
| 46-48 | 3,598 | 17,99 |
| 49-51 | 3,800 | 19,00 |
| 52-54 | 3,934 | 19,67 |
| 55-57 | 4,052 | 20,26 |
| 58-60 | 4,184 | 20,92 |
| 61-65 | 4,354 | 21,77 |

| | | |
|---|---|---|
| 66-70 | 4,566 | 22,83 |
| 71-75 | 4,780 | 23,90 |
| 76-80 | 4,980 | 24,90 |
| 81-85 | 5,206 | 26,03 |
| 86-90 | 5,392 | 26,96 |
| 91-95 | 5,610 | 28,05 |
| 96-100 | 5,816 | 29,08 |
| 101-105 | 6,030 | 30,15 |
| 106-110 | 6,250 | 31,25 |
| 111-115 | 6,468 | 32,34 |
| 116-120 | 6,688 | 33,44 |
| 121-125 | 6,900 | 34,50 |
| 126-130 | 7,110 | 35,55 |
| 131-135 | 7,316 | 36,58 |
| 136-140 | 7,516 | 37,58 |
| 141-145 | 7,726 | 38,63 |
| 146-150 | 8,014 | 40,07 |
| 151-155 | 8,140 | 40,70 |
| 156-160 | 8,346 | 41,73 |
| 161-165 | 8,546 | 42,73 |
| 166-170 | 8,746 | 43,73 |
| 171-175 | 8,946 | 44,73 |
| 176-180 | 9,132 | 45,66 |
| 181-185 | 9,340 | 46,70 |
| 186-190 | 9,532 | 47,66 |
| 191-195 | 9,736 | 48,68 |
| 196-200 | 9,938 | 49,69 |

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011(108.610)**

Nationaal akkoord 2011 – 2012

## HOOFDSTUK I. *Inleiding*

### Artikel 1. Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

Onder "werklieden" wordt verstaan : de mannelijke en vrouwelijke arbeiders.

## HOOFDSTUK II. *Voorwerp*

Art. 2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt neergelegd op de Griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 7 november 1969 tot vaststelling van de modaliteiten van neerlegging van de collectieve arbeidsovereenkomsten.

Ondertekenende partijen vragen dat deze collectieve arbeidsovereenkomst zo vlug mogelijk bij koninklijk besluit algemeen verbindend wordt verklaard.

Art. 3. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten in uitvoering van :

- het koninklijk besluit van 28 maart 2011 tot uitvoering van artikel 7, § 1 van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot de preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen (Belgisch Staatsblad van 1 april 2011);
- de wet van 12 april 2011 houdende aanpassing van de wet van 1 februari 2011 houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord, en tot uitvoering van het compromis van de Regering met betrekking tot het ontwerp van interprofessioneel akkoord (Belgisch Staatsblad van 28 april 2011).

## HOOFDSTUK IX. *Vervoerskosten*

### Art. 23. Werfarbeid

Dit dossier wordt afgewerkt en omgezet in een collectieve arbeidsovereenkomst vóór 30 september 2011, rekening houdend met de volgende principes :

- de uit te werken regeling heeft betrekking op de arbeiders die zich, hetzij vanuit de aanwervingsplaats, hetzij vanuit de ophaalplaats, naar een werf verplaatsen;

- de uit te werken regeling kan geheel of gedeeltelijk de vergoedingen vervangen die momenteel bestaan op ondernemingsniveau;
- de uit te werken regeling kan noch kostenverhogend zijn voor de werkgever, noch netto-inkomensverlagend zijn voor de arbeider;
- het maximumtarief voor een mobiliteits-vergoeding, vrijgesteld van sociale zekerheidsbijdragen, bedraagt 0,1316 EUR/km.

## HOOFDSTUK XIII. *Duur*

Art. 28. Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 2011 tot 31 december 2012, behoudens waar anders vermeld en met uitzondering van de bepalingen vermeld in volgende artikelen : artikel 4, artikel 5, artikel 7, artikel 10, artikel 17, artikel 24 en artikel 25 gesloten worden voor onbepaalde duur.

**Overuren**

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 19 juni 1995 (38.686), laatst verlengd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610)**

Nationaal akkoord 1995 – 1996

Artikel 1. Toepassingsgebied

Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen dewelke ressorteren onder het Paritair comité voor de metaal-, machine en elektrische bouw, met uitzondering van de ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren.

Art. 6. Bijkomende tewerkstellingsmaatregelen op ondernemingsvlak
§ 3. Onder de voorwaarde dat terzake op ondernemingsvlak een CAO wordt gesloten, wordt, in uitvoering van de artikelen 20bis, § 4 en 26bis, § 2bis van de arbeidswet van 16 maart 1971, de mogelijkheid geboden om de inhaalrust ten belope van maximaal het wettelijk bepaalde aantal overuren niet toe te kennen.

Art. 10. Duur
Deze CAO wordt gesloten voor bepaalde duur, heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1995 en treedt buiten werking op 31 december 1996. *(Art. 6 §3 laatst verlengd tot en met 30 juni 2013 door art.15 van CAO 108.610 van 11 juli 2011.)*

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 mei 1997 (44.221), gewijzigd en verlengd door de collectieve arbeidsovereenkomsten van 19 april 1999 (50.669) en 11 juli 2011 (108.610)**

Nationaal akkoord 1999 – 2000

HOOFDSTUK I. *Inleiding*

1.1. Toepassingsgebied
Deze overeenkomst is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van de ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

HOOFDSTUK IV. *Tewerkstelling*

3.4. Arbeidsorganisatie

a. De partijen vragen het koninklijk besluit "Kleine Flexibiliteit" … te verlengen tot 30 juni 2013 (CAO 108.610 van 11 juli 2011)

*c. Het sectoraal model "jaartijd" werd gewijzigd door punt 4.4. van de CAO van 19 april 1999, en wordt gewijzigd en verlengd tot 30 juni 2013 door CAO 108.610 van 11 juli 2011*
Voor de duur van het akkoord kan in de ondernemingen met of zonder syndicale delegatie de reële arbeidsduur, vastgelegd door het arbeidsreglement, verlengd of verkort worden en vervangen door speciale uurroosters overeenkomstig de bepalingen van artikel 20bis van de arbeidswet op basis van onderstaand model. Onderstaand model kan evenwel niet worden toegepast in ondernemingen waar reeds afspraken gemaakt werden inzake jaartijd.
De invoering van het sectoraal model volgens onderstaande procedure beperkt zich tot de arbeiders in dag- en tweeploegenstelsels. Voor de invoering van nieuwe ploegenstelsels, weekend- werk alsook flexibele uurroosters die verder gaan dan onderstaand model, is een CAO op ondernemingsvlak vereist.
Het model kan eveneens niet worden ingevoegd voor arbeiders tewerkgesteld op werven of op zaterdag en/of zondag; hiervoor is een specifieke onderhandeling noodzakelijk.

1. Sectoraal model
De wekelijkse arbeidsduur kan maximum 5 uren boven of beneden de reële arbeidsduur in de onderneming liggen, zonder dat dit aanleiding geeft tot de betaling van een toeslag.
De dagelijkse arbeidsduur kan maximum 1 uur boven of onder de reële arbeidsduur in de onderneming liggen, zonder dat dit aanleiding geeft tot betaling van een toeslag.

De onderneming moet op jaarbasis de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur respecteren zoals bepaald in de CAOen die in de onderneming gelden.
De overschrijdingen worden bij voorkeur gecompenseerd door hele of halve dagen.

2. Procedure op ondernemingsvlak
Indien de onderneming bovenstaand sectoraal model van jaartijd wenst toe te passen wordt het arbeidsreglement met de bepalingen inzake de jaartijd, automatisch aangepast. Deze aanpassing geldt tot uiterlijk 30 juni 2013. Als dit sectoraal model niet verlengd wordt op sector- of op ondernemingsvlak, dan worden vanaf 1 juli 2013 automatisch de aangepaste bepalingen inzake jaartijd uit het arbeidsreglement geschrapt;
*(Deze paragraaf werd gewijzigd door art.16 van CAO 108.610 van 11 juli 2011, van 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2013.)*

De aangepaste bepalingen inzake jaartijd worden eveneens uit het arbeidsreglement geschrapt, bij herstructurering of wanneer de onderneming overgaat tot meervoudig ontslag, zoals bepaald in hoofdstuk II, 2.1. § 4 van de huidige overeenkomst, tenzij anders wordt overeengekomen.
De onderneming die wenst gebruik te maken van dit sectoraal model dient voorafgaandelijk de syndicale delegatie, of bij ontstentenis de arbeiders, de nodige informatie en motivatie te geven.
Zonder dat het principe van de invoering van het sectoraal model in vraag wordt gesteld, worden voorafgaandelijk aan de invoering concrete omkaderingsmaatregelen uitgewerkt. Deze betreffen onder meer de concrete uurroosters, de referteperiode voor de berekening van de gemiddelde arbeidstijd, de verwittigingstijd …Tot de concrete omkaderingsmaatregelen behoren eveneens het aantal interimarissen en het aantal arbeiders met contracten van bepaalde duur.

3. Bijkomende voorwaarden
Het koninklijk besluit "Kleine Flexibiliteit", zoals vermeld onder punt 4.4.a. (50.669) van de huidige overeenkomst, is niet van toepassing op de arbeiders waarvoor het sectoraal model "jaartijd" ingevoerd werd.
De ondernemingen die het sectoraal model "jaartijd" invoeren moeten, indien zij beroep doen op uitzendkrachten omwille van buitengewone vermeerdering van werk, deze contracten beperken tot maximaal drie maanden. Indien beroep gedaan wordt op arbeiders met contracten van bepaalde duur dienen deze een minimum duurtijd te hebben van 6 maanden.
De onderneming moet een recht op 4/5-werk voor minstens 10% van de tewerkgestelde arbeiders instellen.

HOOFDSTUK V. *Diversen*

5.5 . Duur
Deze CAO wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 1997 tot 31 december 1998, behoudens waar anders vermeld. *(Art. 3.4 verlengd tot en met 30 juni 2013 door CAO 108.610 van 11 juli 2011)*

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2007 (87.020)**

Instelling van een plus minus conto

Artikel 1. Toepassingsgebied
Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en werklieden van ondernemingen actief in het bouwen en de assemblage van autovoertuigen en de ondernemingen actief in de fabricage van onderdelen en toebehoren voor de autovoertuigen, gelegen in de Vlaamse provincies of in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en vallend onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw.

Art. 2. Voorwerp
Deze CAO wordt gesloten in uitvoering van de artikelen 204 tot 214 van de wet houdende diverse bepalingen (I) van 27 december 2006 (Belgisch Staatsblad van 28 december 2006) tot invoering van het plus minus conto, hierna genoemd "de wet".

Art. 3. Motivatie
De ondernemingen die vallen onder het toepassingsgebied zoals bepaald in artikel 1 van de huidige CAO, beantwoorden op cumulatieve wijze aan de volgende kenmerken :
1° ze behoren tot een sector gekenmerkt door een sterke internationale concurrentie;
2° ze zijn gekenmerkt door langdurige productiecycli die over meerdere jaren lopen waardoor de gehele onderneming of een homogeen deel ervan geconfronteerd wordt met een langdurige, substantiële vermeerdering of vermindering van het werk;
3° ze zijn gekenmerkt door de noodzaak om een sterke stijging of daling van de vraag naar een nieuw ontwikkeld en industrieel vervaardigd product op te vangen;
4° ze kampen met specifieke economische redenen die het onmogelijk maken om de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur te respecteren binnen de referteperiodes die de arbeidswet van 16 maart 1971 toelaat.
De vier bovenstaande kenmerken blijken afdoend uit onderstaande elementen :
- De laatste jaren is de auto-industrie genoodzaakt verregaande aanpassingen door te voeren ingevolge de liberalisering van de Europese en de wereldmarkten;
- De niet aflatende concurrentiedruk en de opkomst van de zogeheten groeimarkten beïnvloeden de investeringsbeslissingen van de autoconstructeurs;
- De concurrentie is niet alleen aanwezig tussen de verschillende merken maar ook binnen één merk, zowel op Europees als op wereldvlak;
- Kenmerkend voor de betrokken ondernemingen is het feit dat de activiteit die zij ontplooien bepaald wordt door langdurige productiecycli. De productiecyclus van een nieuw model bestaat meerdere jaren, waarbij het eerste en of het tweede jaar gekenmerkt zijn door een intensieve productiefase (met de nodige aanpassingsproblemen en kinderziekten) terwijl het derde en het vierde jaar de productie moet beantwoorden aan een stijgende vraag, om in het 5 en 6de jaar in

een dalende vraag om te buigen. Sommige modellen of merken hebben productiecycli die korter zijn dan 6 jaar maar het verloop ervan is in elk geval gelijkaardig;
- Om te kunnen beantwoorden aan deze sterk stijgende of dalende vraag, moet er respectievelijk kunnen ingespeeld worden op deze langdurige, substantiële vermeerdering of vermindering van het werk. Gezien de langdurige productiecycli is het niet mogelijk dit te organiseren binnen de bestaande wetgeving zonder overschrijding van de in de arbeidswet van 16 maart 1971 bepaalde referteperiodes.

Art. 4. Ontbindende voorwaarde
Deze CAO is slechts geldig voor zover de in artikel 3 genoemde ingeroepen motieven, worden erkend door de Minister van Werk, op unaniem en eensluidend advies van de Nationale Arbeidsraad.

Art. 6. Sectoraal kader
In uitvoering van artikel 208, § 2 van de wet worden volgende grenzen vastgelegd :
1° De maximale referteperiode :
De maximale referteperiode voor de toepassing van deze sectorale regeling wordt vastgelegd op 6 jaar.
2° De minimale termijn inzake kennisgeving voor wijziging van de uurroosters :
De minimale termijn van de kennisgeving voor de wijziging van de uurroosters, die voortvloeien uit de toepassing van deze sectorale regeling bedraagt 7 kalenderdagen.
Deze minimale termijn kan bij CAO op ondernemingsvlak worden verminderd tot minimaal 3 werkdagen op voorwaarde dat hierover een bijzondere overlegprocedure aan vooraf is gegaan.
3° De maximale overschrijding van de dagelijkse en de wekelijkse arbeidsduur alsook het maximaal aantal uren van overschrijding van de gemiddelde toegestande arbeidsduur :
1) De dagelijkse grens van toepassing op ondernemingsvlak mag overschreden worden met maximaal 2 uur tot maximum 10 uur per dag;
2) De wekelijkse grens van toepassing op ondernemingsvlak mag overschreden worden met maximaal 8 uur tot maximum 48 uur per week;
3) Het maximaal aantal uren van overschrijding van de gemiddelde toegestane arbeidsduur bedraagt 240 uur.
4° Omschrijving van de onderdelen van het bevoegdheidsdomein van het betrokken paritair orgaan:
Het toepassingsgebied van de huidige CAO komt overeen met de omschrijving van de onderdelen van het bevoegdheidsdomein van het paritair orgaan, waarnaar de wet verwijst in artikel 208, § 2, 4°.

Art. 7. Procedure op ondernemingsniveau
§ 1. Een onderneming zal het bij deze CAO ingevoerd afwijkend regime slechts kunnen toepassen wanneer op ondernemingsniveau een CAO gesloten wordt tussen de werkgever en alle representatieve werknemersorganisaties die in de vakbondsafvaardiging vertegenwoordigd zijn.

Bij ontstentenis van een vakbondsafvaardiging dient een CAO te worden gesloten met alle werknemersorganisaties vertegenwoordigd in het paritair comité.
De CAO inzake het afwijkend regime wordt ter kennisgeving overgemaakt aan de voorzitter van het paritair comité.

§ 2. Een onderneming die het bij deze CAO ingevoerd afwijkend regime wenst in te voeren zal in de CAO moeten motiveren dat zij cumulatief beantwoordt aan de criteria van artikel 204 van de wet.
De door de CAO ingeroepen motieven moeten voorafgaandelijk door de Minister van Werk worden erkend op unaniem en eensluidend advies van de Nationale Arbeidsraad.

§ 3. De CAO gesloten op ondernemingsniveau dient, binnen de door artikel 4 vastgestelde grenzen, de concrete toepassingsmodaliteiten vast te leggen.
Minstens moeten volgende punten worden gepreciseerd :
1. de arbeidsduurgrenzen;
2. de duur en de aanvang van de toepasselijke referteperiode;
3. wat de uurroosters betreft :
   - alle uurroosters die worden toegepast;
   - de manier waarop een verandering van uurroosters kan worden doorgevoerd;
   - de wijze waarop en de termijn waarbinnen de uurroosters bekend moeten worden gemaakt aan de werknemers;
4. een afsprakenkader inzake tijdelijke werkloosheid met name omschrijving van de welbepaalde gevallen, de te volgen procedure en bovendien de gevolgen voor de verderzetting van het plus minus conto;
5. de aard van de arbeidsovereenkomsten van de bij het plus minus conto betrokken arbeiders;
6. de regeling van de gevolgen in geval van in- en uitdiensttreding;
7. de effecten voor het behoud of de bevordering van de werkgelegenheid (zie bijlage);
8. de methode van berekening van het gemiddelde loon dat zal worden toegekend in de referteperiode;
9. de maandelijkse informatie aan de betrokken arbeiders :
   - in het bijzonder de bespreking van het sociaal document dat de arbeider informeert over de staat van zijn prestaties in verhouding tot de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur die hij is gehouden te presteren;
10. de vakantieregeling en andere gebeurtenissen buiten tijdelijke werkloosheid, die een schorsing van de arbeidsovereenkomst tot gevolg hebben;
11. het definiëren en het regelen van de situaties waar het presteren van overuren mogelijk is.

§ 4. In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen, worden de bepalingen van de CAO, gesloten in uitvoering van en conform met de bepalingen van dit artikel, die het arbeidsreglement wijzigen, in dit reglement ingeschreven zodra deze CAO werd geregistreerd op de Griffie van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Art. 8. Duur
Deze CAO wordt gesloten voor onbepaalde duur vanaf 1 januari 2007, onder voorwaarde van goedkeuring door de Minister van Werk en na unaniem en eensluidend advies van de Nationale Arbeidsraad.

Bijlage aan de CAO van 28 maart 2007 tot instelling van een plus minus conto
Eén van de bedoelingen van de invoering van regimes van plus minus conto is zoveel als mogelijk de werkgelegenheid in de ondernemingen te stabiliseren of deze zelfs uit te breiden.
Dit betekent dat de ondernemings-CAO moet bepalen wat de effecten zijn van de invoering van dergelijk stelsel voor het behoud of de bevordering van de werkgelegenheid in de onderneming.
Dit betekent tevens dat, mocht er zich in de betrokken onderneming toch een probleem van tewerkstelling voordoen, er geen naakte ontslagen om economische redenen zullen doorgevoerd worden.

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610)**

Nationaal akkoord 2011 – 2012

HOOFDSTUK I. *Inleiding*

Artikel 1. Toepassingsgebied
Deze CAO is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, met uitzondering van die ondernemingen die bruggen en metalen gebinten monteren.

HOOFDSTUK VI. *Arbeidstijd en flexibiliteit*

Art. 14. Kleine flexibiliteit
Partijen vragen het koninklijk besluit "Kleine flexibiliteit" van 6 april 2010 ongewijzigd te verlengen tot 30 juni 2013.

Art. 17. Werkgroep plus minus conto
Er wordt een paritaire werkgroep opgericht waarin nagegaan kan worden in welke mate het plus minus conto mogelijk zou zijn voor de sectoren mecatronica en de metaalverwerking met het oog op een betere verankering van de industrie in Vlaanderen.
In de mate dat een echt overleg op niveau van de Waalse sociale woordvoerders over de verankering van de industriële activiteiten en over de ontwikkeling van de tewerkstelling mogelijk zou blijken, zal het geheel van de mechanismen van arbeidsorganisatie onderzocht en geëvalueerd worden in al de mogelijke formules en dit zonder voorbehouden.
In de werkgroep wordt ook nagegaan in hoeverre deeltijdse arbeiders onder meer ten gevolge van tijdskrediet, kunnen ingepast worden in het plus minus conto.

HOOFDSTUK XIII. *Duur*

Art. 28.
Deze CAO wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 2011 tot 31 december 2012, behoudens waar anders vermeld en met uitzondering van de bepalingen vermeld in artikel 17, die gesloten worden voor onbepaalde duur.

## Aanvullend vakantiegeld

### Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (105.521)

Wijziging en coördinatie van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de metaalverwerkende nijverheid"

Artikel 1. Deze CAO is van toepassing op de werkgevers, werklieden en werksters van de ondernemingen die onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw ressorteren.

Art. 2. De tekst van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de metaalverwerkende nijverheid" wordt gewijzigd. De tekst van de statuten wordt gecoördineerd als volgt.

Art. 3. Deze CAO wordt gesloten voor een periode van onbepaalde duur en heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2011.

Zij vervangt de CAO van 21 december 2009, betreffende de wijziging en coördinatie van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de metaalverwerkende nijverheid", geregistreerd onder het nummer 97545/CO/111 (gewijzigd door de CAO van 17 mei 2010, geregistreerd onder het nummer 99840/CO/111), die de CAO vervangt van 23 juni 2009, geregistreerd onder het nummer 95201/CO/111, met hetzelfde opschrift, die op haar beurt de CAO van 9 juli 2007 vervangt, met hetzelfde opschrift, geregistreerd onder het nummer 84984/CO/111, gewijzigd door de CAO van 17 december 2007, geregistreerd onder het nummer 86422/CO/111, die de CAO vervangt van 28 maart 2007 (registratienummer 82972/CO/111), met hetzelfde opschrift, welke op haar beurt de CAOen van 30 mei 2005 (registratienummer 75373/CO/111) en 19 december 2005 (registratienummer 78429/CO/111), met hetzelfde opschrift, heeft vervangen, die de CAO van 7 juli 2003 (registratienummer 67069/CO/111), met hetzelfde opschrift, heeft vervangen, met uitzondering van de artikelen 14, § 2, 19bis, § 1, § 2 en § 4, 19ter, § 2, 19sexies en artikel 21, § 1, 4°, welke van kracht blijven tot en met 30 juni 2013, conform de CAOen van 24 april 2007, met registratienummer 83785/CO/111, verlengd door de CAO met hetzelfde opschrift van 23 juni 2009, met registratienummer 95205/CO/111 en door de CAO van 27 juni 2011.

Bijlage aan de CAO van 11 juli 2011 betreffende de wijziging en coördinatie van de statuten van het "Fonds voor bestaanszekerheid van de metaalverwerkende nijverheid"

Tekst van de gewijzigde en gecoördineerde statuten

Fonds voor bestaanszekerheid opgericht bij beslissing van 13 januari 1965 van het Nationaal Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 10 februari 1965.

HOOFDSTUK I. *Benaming, zetel, doel, duur*

Artikel 1. Er wordt vanaf 1 januari 1965 een fonds voor bestaanszekerheid opgericht voor de werklieden en werksters tewerkgesteld in de ondernemingen die door hun activiteit in België ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, genaamd "Fonds voor bestaanszekerheid van de metaalverwerkende nijverheid".

Art. 3.
§ 1. Het fonds heeft tot doel :
2° aan de werklieden en werksters tewerkgesteld in de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, en volgens de hierna vermelde voorwaarden :
c) gebeurlijk andere sociale voordelen toe te kennen, vastgesteld bij CAO van bovengenoemd paritair comité, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit;
3° de verdeling van die voordelen te verzekeren;

§ 2. Het fonds wordt belast met de praktische uitwerking en concretisering van specifieke opdrachten en bepalingen vastgesteld bij CAO van bovengenoemd paritair comité, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit.

HOOFDSTUK II. *Toepassingsgebied*

Art. 5.
§ 1. Deze statuten, evenals de wijze van uitvoering, bepaald door het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw zijn toepasselijk op de werkgevers die door hun activiteit in België ressorteren onder het bovenvermeld paritair comité, evenals op de door hen in België tewerkgestelde werklieden, werksters en industriële leerlingen.

§ 2. De statuten zijn echter voor wat betreft het artikel 14, § 2, en de bepalingen onder hoofdstuk V, A, B en C niet van toepassing op de ondernemingen en hun werklieden en werksters die bij de oprichting van het fonds vrijgesteld waren van de betaling van de bijdragen voor bestaanszekerheid, bepaald in artikel 14, § 2, door het bestaan op ondernemingsvlak van een overeenkomst die gelijkwaardige voordelen toekent aan de werklieden en werksters en voor zover deze overeenkomst nog steeds van kracht blijft en door het college van de voorzitters van het fonds als dusdanig erkend is.
De statuten zijn evenmin van toepassing, voor wat betreft het artikel 14, § 2, en de bepalingen onder hoofdstuk V, A, B en C, op de ondernemingen en hun werklieden en werksters, die ontstaan zijn na de oprichting van het fonds als gevolg van een afsplitsing van de in vorige alinea bedoelde ondernemingen voor zover door een overeenkomst op ondernemingsvlak gelijkwaardige voordelen worden toegekend aan de werklieden en werksters en voor zolang deze overeenkomst van kracht blijft en door het college van de voorzitters van het fonds als dusdanig erkend wordt.

Art. 5bis.
§ 1. Deze statuten, evenals de wijze van uitvoering, bepaald door het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, zijn eveneens toepasselijk op de buiten België gevestigde werkgevers die door hun activiteit in België ressorteren onder het bovenvermeld paritair comité, evenals op hun werklieden en werksters, voor zover deze minstens 15 dagen door hen in België tewerkgesteld zijn.

§ 2. Elke werkgever die gevestigd is in een staat die deel uitmaakt van de Europese economische Ruimte, dient vanaf 1 januari 2000 in België bij het fonds voor bestaanszekerheid aangifte te doen van de duur van zijn voorgenomen activiteit door middel van een geldig E101 formulier, overeenkomstig het artikel 14bis, § 1a van de verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad en het artikel 11 van de verordening (EEG) nr. 574/72 van de Raad, of, indien het een werkgever betreft van een derde staat, door middel van een vergelijkbaar attest van zijn land van oorsprong.

Vanaf een aangegeven activiteit van 12 maanden binnen een periode van 24 maanden, te rekenen vanaf de eerste dag aangegeven activiteit in België, moet deze onderneming daarenboven aan het fonds voor bestaanszekerheid een lijst overmaken van de door haar in België tewerkgestelde werklieden en werksters, alsook van de aan hen betaalde brutolonen, die in aanmerking komen voor de berekening van de sociale zekerheidsbijdragen in hun land van oorsprong en die betrekking hebben op hun activiteit in België.

Bij wijze van overgang wordt de activiteit van deze ondernemingen in België vanaf 1 januari 1998 tot 31 december 1999 meegerekend voor de bepaling van genoemde termijn van 12 maanden.

Deze aangifteverplichting is geldig vanaf 1 januari 2000.

§ 3. Vanaf de eerste dag activiteit na de genoemde periode van 12 maanden, zijn de ondernemingen bedoeld in § 2, de in artikel 14, § 2 tot en met § 5 vermelde bijdragen verschuldigd.

Deze bijdragen worden berekend op basis van de volgens § 2, aangegeven lonen.

Indien echter aan het fonds voor bestaanszekerheid aangetoond kan worden dat in het land van oorsprong de gedetacheerde arbeider van dezelfde bescherming geniet of van een bescherming geniet die essentieel vergelijkbaar is, als gevolg van de verplichtingen waaraan de buitenlandse werkgever in zijn land van oorsprong al onderworpen is, is deze werkgever vrijgesteld van de betaling van de bijdrage.

Het college van voorzitters beoordeelt de aanvragen tot vrijstelling. In geval van betwisting is de Arbeidsrechtbank van Brussel bevoegd.

§ 4. Als een onderneming geen of geen geldige aangifte heeft gedaan zoals voorzien in § 2, is deze onderneming vanaf de eerste dag activiteit in België een door het fonds voor bestaanszekerheid bepaalde en gepubliceerde forfaitaire bijdrage verschuldigd.

Deze onderneming kan haar toestand regulariseren door alsnog te voldoen aan de aangifteplicht voorzien in § 2, binnen een termijn van 90 dagen na de datum van de bijdrage-opvraging.

§ 5. Het fonds voor bestaanszekerheid zal de buitenlandse werkgevers informeren over hun rechten en plichten ten aanzien van het fonds voor bestaanszekerheid ten laatste nadat dezen hun aangifte bedoeld in § 2, hebben ingediend.

§ 6. Werklieden en werksters van buitenlandse ondernemingen bedoeld in § 2, genieten, op hun aanvraag, van de uitkeringen bepaald in deze statuten, voor zover :

- zij op het ogenblik dat het recht geopend wordt in dienst zijn van een bijdrageplichtige onderneming;
- de werkman of werkster gedurende minstens 15 kalenderdagen in België werd tewerkgesteld in deze onderneming, te rekenen vanaf het moment dat deze bijdrageplichtig is;
- de werkman of werkster in zijn land van oorsprong recht heeft op de uitkeringen van een sociale zekerheidsregime waarop de uitkering van het fonds voor bestaanszekerheid een aanvulling is.

Het fonds voor bestaanszekerheid bepaalt en publiceert welke documenten voorgelegd moeten worden om recht te hebben op een aanvullende uitkering.

Werklieden en werksters vermeld in de door hun werkgever ingediende aangifte, bedoeld in § 2, 2de lid, worden door het fonds voor bestaanszekerheid over hun rechten geïnformeerd.

## HOOFDSTUK V. *Rechthebbenden en bijslagen*

### A. Werkloosheidsuitkeringen

#### A.D. Aanvullend vakantiegeld

Art. 19nonies.
§ 1. De in artikel 5, § 1 en artikel 5bis, § 6 bedoelde werklieden en werksters, tewerkgesteld in een voltijdse of een deeltijdse dienstbetrekking hebben vanaf 2001 recht op de vergoeding vastgesteld in artikel 20, § 2 voor zover ze als pas afgestudeerde van een aanvullend vakantiegeld genieten dat door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening ten laste wordt genomen.

Het aantal uitkeringen is gelijk aan het aantal uitkeringen dat door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wordt toegekend.

§ 2. Indien werklieden en werksters, bedoeld in artikel 5bis, § 6,en de grensarbeiders van in België gevestigde ondernemingen, niet voldoen aan de voorwaarde vermeld in artikel 19nonies, § 1, dan wordt een gelijkwaardige forfaitaire vergoeding toegekend volgens de modaliteiten en de voorwaarden vastgesteld door het college van de voorzitters.

Art. 19decies.
§ 1. De in artikel 5, § 1 en artikel 5bis, § 6 bedoelde werklieden en werksters, tewerkgesteld in een voltijdse of een deeltijdse dienstbetrekking hebben vanaf 2007 recht op de vergoeding vastgesteld in artikel 20, § 2 voor zover ze als arbeider van 50 jaar of meer van een aanvullend vakantiegeld genieten na een periode van inactiviteit dat geheel of ten dele door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening ten laste wordt genomen.

Het aantal uitkeringen is gelijk aan het aantal uitkeringen dat door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wordt toegekend.

§ 2. Indien werklieden en werksters, bedoeld in artikel 5bis, § 6, en de grensarbeiders van in België gevestigde ondernemingen, niet voldoen aan de voorwaarde vermeld in artikel 19decies, § 1, dan wordt een gelijkwaardige forfaitaire vergoeding toegekend volgens de modaliteiten en de voorwaarden vastgesteld door het college van de voorzitters.

A.E. Bedrag van de uitkeringen

Art. 20.
§ 2.
Vanaf 1 januari 2008 wordt als aanpassing aan de index en de welvaart de aanvullende vergoeding bij tijdelijke werkloosheid gebracht op 9,40 EUR voor een hele uitkering en 4,70 EUR voor een halve uitkering.
Vanaf 1 oktober 2011 wordt als aanpassing aan de index en de welvaart de aanvullende vergoeding bij tijdelijke werkloosheid gebracht op 10 EUR voor een hele uitkering en 5 EUR voor een halve uitkering.

C. Beschikkingen gemeen aan de werkloosheidsuitkeringen, bijslagen ingevolge werkonbekwaamheid en andere voordelen toegekend door het fonds

Art. 23. De raad van beheer bepaalt de datum en de modaliteiten van betaling van de door het fonds toegekende uitkeringen en bijslagen; in geen geval mag de betaling van uitkeringen en bijslagen afhankelijk zijn van de storting van de bijdragen verschuldigd door de aan het fonds onderworpen werkgever.

Art. 24. De bijslagen en uitkeringen worden aan de werknemers betaald door de in het paritair comité vertegenwoordigde syndicale organisaties, volgens de door de raad van beheer vastgestelde modaliteiten.
De werklieden en werksters kunnen zich nochtans rechtstreeks tot het fonds wenden.

Art. 25. De voorwaarden van toekenning van de door het fonds verleende bijslagen en uitkeringen, evenals het bedrag ervan, kunnen gewijzigd worden op voorstel van de raad van beheer bij CAO, gesloten in het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit.

Art. 26. Onverminderd de bevoegdheid van de rechtbanken, worden de geschillen betreffende de toekenning van uitkeringen en bijslagen voorzien door deze statuten, voorgelegd aan een raadgevende commissie opgericht door de raad van beheer. Deze kan eveneens gewestelijke raadgevende commissies oprichten.

# Eindejaarspremie

## Nationaal

### Collectieve arbeidsovereenkomst van 13 mei 1971 (634)

Hoofdstuk I : *Toepassingsgebied*

Artikel 1 Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ambachtelijke metaalbewerkingsondernemingen, welke onder het Nationaal Paritair Comité voor de metaal-, machine en elektrische bouw ressorteren, met uitzondering van de industriële metaalbewerkingsondernemingen en de ondernemingen welke bruggen en metalen gebinten monteren.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "werklieden" verstaan, de werklieden en werksters.

Hoofdstuk Vbis : *Eindejaarspremie*

Artikel 13bis Onverminderd voordeliger bepalingen op het vlak van de ondernemingen wordt een eindejaarspremie toegekend aan de werklieden tewerkgesteld in de ondernemingen bedoeld bij artikel 1.

Deze eindejaarspremie, uitgedrukt in een percentage van het jaarlijks brutoloon dat overeenstemt met het loon voor effectief gepresteerde uren en het loon voor bijkomende prestaties, wordt vanaf het jaar 1976 vastgesteld op 6,24 pct.

Het jaarlijks brutoloon wordt evenwel vermeerderd met het normaal loon dat overeenstemt met alle afwezigheidsdagen te wijten aan een arbeidsongeval en beroepsziekte.

Het bedrag van de eindejaarspremie voor 1976 wordt uitgekeerd als volgt:

a) 2/3 van het bedrag wordt betaald bij de loonuitbetaling gelegen voor 31 december 1976;
b) 1/3 van het bedrag wordt betaald bij de loonuitbetaling gelegen voor 30 juni 1977.

Het bedrag van de eindejaarspremie is verschuldigd aan de werklieden die sedert ten minste drie maand in het personeelsregister van de onderneming zijn ingeschreven op 30 november van het refertejaar.

In geval van afdanking, andere dan om dringende redenen, en in geval van opruststelling van de werkman, wordt dat percentage volgens dezelfde regeling als hierboven toegepast op het loon verdiend tijdens het refertejaar; in deze laatste

gevallen geschiedt de betaling van de premie op het ogenblik van het vertrek van de werkman.

In geval van overlijden van de werkman, wordt de premie toegekend aan de rechthebbenden van de overleden werkman en berekend volgens dezelfde regeling als hierboven.

Voor de toepassing van voormelde bepalingen dient onder refertejaar te worden verstaan, de periode tussen 1 december van het voorafgaande jaar en 30 november van het jaar waarin de eerste betaling gebeurt.

Hoofdstuk VIII : *Inwerkingtreding – Geldigheid*

Artikel 21
Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1971 en is geldig voor onbepaalde tijd.

**Oost – Vlaanderen**

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 6 december 2000 (56.202), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 juli 2002 (64.364)**

Toekennings- en betalingsmodaliteiten van de eindejaarspremie

HOOFDSTUK I. *Toepassingsgebied*

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en de arbeiders die ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw, gevestigd in de provincie Oost-Vlaanderen.

Zij is niet van toepassing op de ondernemingen die bruggen en gebinten monteren en evenmin op Alcatel-Bell Telephone NV, Philips NV, Bekaert NV, Volvo Cars Gent NV, Volvo Europa Truck NV en Nieuwe Scheldewerven NV.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "arbeiders" verstaan : de arbeiders en arbeidsters.
*(gewijzigd door de CAO van 8 juli 2002 – 64.364 vanaf 8 juli 2002)*

HOOFDSTUK II. *Toepassingsmodaliteiten inzake eindejaarspremie*

Art. 2. § 1. Rechthebbenden

a. Voltijdse tewerkstelling (vijfdagenweek)

Om recht te hebben op de uitkering van een eindejaarspremie, moet de arbeider 60 werkdagen effectief gepresteerd hebben gedurende de referteperiode, met uitzondering voor de gevallen voorzien in artikel 2 § 6 c en d.

b. Voltijdse tewerkstelling andere dan de vijfdagenweek

Om recht te hebben op de uitkering van een eindejaarspremie, moet de arbeider, met uitzondering voor de gevallen voorzien in artikel 2 § 6 c en d, tijdens de referteperiode een aantal arbeidsdagen effectief presteren, gelijk aan het resultaat van de volgende bewerking :

$$\frac{60 \times \text{aantal arbeidsdagen / week}}{5}$$

Voorbeeld : arbeider werkt voltijds in een weekendploeg op zaterdag en zondag. Hij moet een aantal arbeidsdagen bewijzen op basis van de volgende formule :

$\frac{60 \times 2}{5}$ = 24 arbeidsdagen

c. Deeltijdse tewerkstelling (met vast of variabel uurrooster)

Om recht te hebben op de uitkering van een eindejaarspremie moet de arbeider tijdens de referteperiode een aantal arbeidsuren presteren, gelijk aan een pro rata van het aantal arbeidsuren te presteren door een voltijder gedurende 60 werkdagen en dit verhoudingsgewijze naar zijn deeltijdse tewerkstelling.

Voorbeeld : arbeider werkt 20 uur per week. Een voltijder werkt 38 uur per week. Een voltijder werkt op 60 dagen 456 uren. De deeltijdse arbeider moet een aantal arbeidsuren bewijzen op basis van de volgende formule :

$\frac{20 \times 456}{38}$ = 240 uur

d. Effectieve prestaties over twee referteperiodes

De arbeider van wie de arbeidsovereenkomst bij eenzelfde werkgever aangevangen en beëindigd is tijdens de periode van 1 september van de voorgaande referteperiode tot 28 februari van de lopende referteperiode, en die tijdens deze periode aaneensluitend over deze twee referteperiodes heen een voldoende aantal effectieve arbeidsdagen gerealiseerd heeft om als rechthebbende te worden beschouwd op grond van de bepalingen van artikel 2 § 1 van de huidige collectieve arbeidsovereenkomst, heeft eveneens recht op een pro rata eindejaarspremie berekend volgens de bepalingen van deze collectieve arbeidsovereenkomst. Voor de toepassing van dit artikel moet de beëindiging van de arbeidsovereenkomst het gevolg zijn van :

- beëindiging op initiatief van de werkgever (behalve dringende reden);
- einde arbeidsovereenkomst bepaalde duur;
- einde arbeidsovereenkomst bepaald werk.

e. Berekening van de effectieve arbeidsdagen

Voor de berekening van de effectieve arbeidsdagen in het kader van artikel 2 § 1 a, b, c en d van de huidige overeenkomst, worden de dagen arbeidsduurvermindering die toegekend worden op basis van een collectieve arbeidsovereenkomst afgesloten op het niveau van het paritair comité of het bedrijf en de dagen afwezigheid ingevolge recuperatie van overuren, gelijkgesteld met effectieve arbeidsdagen.

§ 2. Principe

In toepassing van onderstaande voorwaarden en modaliteiten hebben de arbeiders recht op een eindejaarspremie waarvan het aantal uren berekend wordt volgens de hiernastaande formule :

Wekelijkse arbeidsduur x 52 weken
12 maanden

Onder wekelijkse arbeidsduur wordt verstaan de effectieve wekelijkse arbeidsduur gepresteerd door de rechthebbenden bepaald in artikel 2 § 1 tenzij er in de onderneming onbetaalde arbeidsduurverminderingsdagen worden toegekend. In dit geval wordt onder arbeidsduur verstaan de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur op jaarbasis.

Voor de arbeiders tewerkgesteld in een variabel uurrooster is de wekelijkse arbeidsduur de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur gerealiseerd in een arbeidscyclus.

Arbeiders die in de loop van het refertejaar hun arbeidsregime wijzigen, voorbeeld van voltijds naar deeltijds, ontvangen een eindejaarspremie in functie van de gepresteerde arbeidsregimes tijdens de referteperiode.

§ 3. Berekeningsbasis

Het bij vorig lid toegekend aantal uren wordt vergoed aan het individueel basisuurloon van de arbeiders, verhoogd met de eventuele individuele of collectieve productiepremie.

§ 4. Datum waarop het loon in aanmerking wordt genomen – referteperiode

a. Datum waarop het loon in aanmerking wordt genomen

1. Zo een arbeider ingeschreven is in het personeelsregister op datum van de uitbetaling van de premie : loon op 30 november van het refertejaar.
2. Bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst op initiatief van de werkgever of de werknemer : het loon van de 1ste van de maand tijdens dewelke de betrokkene uit dienst gaat.

b. De referteperiode

Deze loopt van 1 december van het voorgaande jaar tot en met 30 november van het jaar waarop de premie betrekking heeft.

§ 5. Uitbetaling van de premie

Uitbetalingsdatum van de premie :

a. Bij een volledige jaarprestatie of in geval van schorsing van de arbeidsovereenkomst in de loop van het jaar : de premie zal uitbetaald worden ten laatste de laatste werkdag vóór 25 december van het jaar waarop de premie betrekking heeft.
b. Bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst op initiatief van de werkgever of de werknemer : samen met de laatste loonafrekening van de arbeider.

§ 6. Pro rata uitbetalingen

a. Onverminderd de in § 1 voorziene effectieve prestaties, wordt voor de berekening van het aantal maanden pro rata :

- de indiensttreding vanaf de 1ste van de maand tot en met de 15de van de maand als een volledige maand prestatie aangezien;
- de uitdiensttreding vanaf de 16de van de maand tot en met het einde van de maand als een volledige maand prestatie aangezien.

b. Bij afdanking door de werkgever, behalve om zwaarwichtige redenen, in de loop van het refertejaar : 1/12de van het voorziene aantal uren per gepresteerde maand.
c. De gepensioneerde en bruggepensioneerde arbeiders ontvangen op het ogenblik van de uitdiensttreding 1/12de van het voorziene aantal uren per gepresteerde maand.
d. In geval van overlijden van een arbeider, betaalt de werkgever 1/12de van het voorziene aantal uren per gepresteerde maand.
e. Arbeiders die zelf ontslag nemen hebben slechts recht op een pro rata eindejaarspremie indien zij drie jaar anciënniteit hebben in de onderneming.
f. Arbeiders met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde duur of een duidelijk omschreven werk : 1/12de van het voorziene aantal uren per gepresteerde maand.
g. Arbeiders van wie de arbeidsovereenkomst beëindigd wordt wegens definitieve medische overmacht : 1/12de van het voorziene aantal uren per gepresteerde maand.
h. Arbeiders die door de werkgever afgedankt worden om economische of technische redenen en die tijdens hun opzegtermijn hun tegenopzeg geven, ontvangen 1/12de van het voorziene aantal uren per gepresteerde maand. Einde arbeidsovereenkomst = einde van de tegenopzeg.
i. Arbeiders die hun arbeidsovereenkomst schorsen wegens voltijdse loopbaanonderbreking ontvangen 1/12de van het voorziene aantal uren per gepresteerde maand.

§ 7. Gelijkstellingen

Volgende periodes van afwezigheid worden, onverminderd § 1, gelijkgesteld met effectieve arbeidsprestaties voor wat de berekening betreft van het aantal voorziene uit te betalen uren :

a. Arbeidsongeval en beroepsziekte : gelijkstelling met een maximum van 365 kalenderdagen per arbeidsongeval/beroepsziekte. § 1 is hier niet van toepassing.
b. Ziekte en ongeval van gemeen recht : gelijkstelling van de eerste twee periodes van afwezigheid waarvoor gewaarborgd week- en/of maandloon werd betaald met een maximum van zes maanden.

Indien zich na deze eerste twee ziekteperiodes een hospitalisatie van de arbeider voordoet, al dan niet gevolgd door een herstelperiode, zal deze laatste periode eveneens gelijkgesteld worden, mits de bedoelde drie periodes geen 6 maanden overschrijden.

c. Zwangerschap : gelijkstelling gedurende de wettelijke periode van afwezigheid.
d. Wederoproeping onder de wapens : volledige gelijkstelling van de wederoproepingsperiode, met uitsluiting van een wederoproeping tijdens mobilisatie- of oorlogstijd.
e. Klein verlet, jaarlijkse vakantie en betaalde feestdagen : volledige gelijkstelling voor de duur voorzien bij wet of collectieve arbeidsovereenkomst.
f. Tijdelijke werkloosheid : volledige gelijkstelling met uitsluiting van werkloosheid ingevolge staking in de onderneming.

In ondernemingen welke zich in ernstige economische en financiële moeilijkheden bevinden, kan een afwijking bekomen worden mits het volgen van de voorziene verzoeningsprocedure.

g. Educatief verlof, sociale promotie, syndicale vorming, familiaal verlof : volledige gelijkstelling voor de duur voorzien bij de desbetreffende wetten of collectieve arbeidsovereenkomsten.
h. Andere betaalde wettelijke of conventionele afwezigheden : volledige gelijkstelling voor de duur voorzien bij desbetreffende wetten of collectieve arbeidsovereenkomsten.
i. Geen gelijkstelling voor staking, lock-out.

§ 8. Aftrek wegens ongewettigde afwezigheden

8 uren aftrek, per dag ongewettigde afwezigheid voor de arbeiders werkzaam in een voltijds arbeidsregime aan 40 uur per week. In andere voltijdse regimes wordt de aftrek berekend op basis van de volgende formule :

$$\frac{\text{Wekelijkse arbeidsduur x 8}}{40}$$

Voor de arbeiders die deeltijds tewerkgesteld zijn wordt deze aftrek geproratiseerd in verhouding tot de deeltijdse arbeidsprestatie.

## HOOFDSTUK III. *Slotbepalingen*

Art. 3. De op bedrijfsvlak bestaande gunstiger overeenkomsten blijven behouden met uitzondering van artikel 2 § 4 a. 2 en § 6 a. Op vraag van de arbeider kan deze laatste een gedetailleerde afrekening bekomen van de eindejaarspremie.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 december 2000, dit wil zeggen dat zij voor het eerst van toepassing is op de referteperiode (artikel 2 § 4 b) ingaande op 1 december 2000.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is gesloten voor onbepaalde duur.

## Aanvullend pensioen

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 20 november 2006 (85.749)**
***Oprichting van het solidariteitsfonds en instelling van een solidariteitsreglement***
Alle artikels.
*Geldigheidsduur : 1 januari 2007 voor onbepaalde duur.*

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 21 december 2009 (98.661)**
***Wijziging van het sociaal sectoraal pensioenstelsel en van het pensioenreglement***
Alle artikels + bijlages.
*Geldigheidsduur : 1 januari 2009 voor onbepaalde duur.*

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (105.521)**
***Statuten van het Fonds voor Bestaanszekerheid voor de metaalverwerkende nijverheid***
Alle artikels + bijlage.
*Geldigheidsduur : 1 januari 2011 voor onbepaalde duur*

**Collectieve arbeidsovereenkomst van 11 juli 2011 (108.610)**
***Nationaal akkoord 2011-2012***
Artikels 1, 4 (Afdelingen 2 en 4), 6, 7, 28.
*Geldigheidsduur : 1 januari 2011 tot 31 december 2012, behoudens waar anders vermeld en met uitzondering van de bepalingen vermeld in art. 4 en art. 7 die gesloten zijn voor onbepaalde duur.*